

- 1 Aalborg Universitetscenter. Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning: *Demokrati i udvikling: politisk styring, selvforvaltning og deltagelse*. Aalborg: Institut for økonomi, politik og forvaltning, Aalborg Universitetscenter, 1989. 33 s.

Projektbeskrivelse af spørgeskemaundersøgelse om medborgerskabet i Danmark gennemført under projektet «Demokrati i udvikling» ved AUC. De første resultater blev publiceret i Johannes Andersen m.fl.: *Medborgerskab: demokrati og politisk deltagelse*, 1993. (Se dette)

- 2 Andersen, Johannes et al.: *Citizenship in Denmark: questionnaire*. In cooperation with: Jørgen Goul Andersen, Jens Hoff, Torben Hviid Nielsen. Aalborg: Department of Economics, Politics and Public Administration, The University of Aalborg, 1993. 69 s.

Spørgeskema brugt i undersøgelsen, som danner grundlaget for Johannes Andersen m.fl.: *Medborgerskab* (1993). Se dette.

- 3 Andersen, Johannes m.fl.: *Medborgerskab: demokrati og politisk deltagelse*. Herning: Systime, 1993. 285 s.

Forf.: Lars Torpe, »penneføreren« til kap. 10: »Organisationsdeltagelse og demokrati,« er lektor ved Instit. for Økonomi, Politik og Forvaltning ved Aalborg Universitetscenter. Bogen fremlægger de første resultater af en spørgeskemaundersøgelse om medborgerskabet i Danmark gennemført under projektet »Demokrati i udvikling« ved AU. De øvrige forfattere er Johannes Andersen (Instit. for Økonomi, Politik og Forvaltning), Ann-Dorte Christensen og Birte Siim (Inst. for Samfundsudvikling og planlægning). Spørgeskemaet er udarbejdet i samarbejde med Jørgen Goul Andersen (ÅU), Jens Hoff (KU) og Torben Hviid Nielsen (RUC) (Se Aalborg Universitetscenter. Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning: *Demokrati i udvikling: politisk styring, selvforvaltning og deltagelse*. Aalborg: Institut for økonomi, politik og forvaltning, Aalborg Universitetscenter, 1989. 33 s.)

Emne: danskernes deltagelse i organisationerne som et delaspekt af politisk deltagelse i almindelighed.

Problemstilling m.v.: I forlængelse af en sondring mellem deres instrumentelle og

identitetsskabende sider behandles organisationerne under tre aspekter 1) som deltagere i den politiske beslutningsproces på medlemmernes vegne for at varetage deres interesse; 2) som skabere og bærere af en 'deltagerkultur'; 3) som instanser, der udvikler interessefællesskaber og kollektive identiteter.

Konklusioner: Danskerne er medlemmer af flere organisationer end tidligere, men de er overvejende passive. Organiseringen af de »stærke« (borgere, der i forvejen har større individuelle ressourcer: uddannelse osv.) er siden 1979 steget i forhold til de »de svage« (traditionelle fagforeninger osv.), således at den tidligere »udjævnings-effekt« er ophævet (der henvises til Damgaard, *Folkets veje*). Mod forventning kan det ikke klart konstateres, at organisationsaktivitet har en socialiseringseffekt på den politiske kultur (demokratisk engagement og værdier), samtidig med at identitets- og fællesskabsbindingerne generelt er svækkede. Endelig er der mange, der identificerer sig med nye bevægelser (fx. miljø), men de er ikke aktive i dem. Hvad angår organisationernes faktiske indflydelse på politiske beslutninger, kan der kun gives det svar, at mange organisationer er centralt placerede aktører i den politiske proces.

- 4 Andersen, Johannes m.fl.: *Questionnaire investigation: Democratic citizenship in Denmark: a project description*. Aalborg: Aalborg Universitetscenter. Institut for økonomi, politik og forvaltning, 1990. 28 s.

Projektbeskrivelse af spørgeskemaundersøgelse om medborgerskabet i Danmark gennemført under projektet »Demokrati i udvikling« ved AUC. (Se Aalborg Universitetscenter. Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning: *Demokrati i udvikling: politisk styring, selvforvaltning og deltagelse*. Aalborg: Institut for økonomi, politik og forvaltning, Aalborg Universitetscenter, 1989. 33 s.)

- 5 Buksti, Jacob A.: »Interesseorganisationer i politik« i Erik Damgaard m.fl.: *Dansk demokrati under forandring* (Kbh.: Schultz, 1984), ss. 50-79.

Forf. cand. scient. pol., lektor Institut for Statskundskab, Århus U., medlem af »forskningsgruppen vedrørende den politiske beslutningsproces i Danmark«.